

YÖNETMELİKLER

ÖDÜL YÖNETMELİĞİ

1 — AMAÇ ve KAPSAM :

İnşaat Mühendisliği alanındaki araştırma, geliştirme ve uygulama çalışmaları ile, Türk inşaatçılığının tarihi üzerindeki incelemeleri teşvik etmek ve değerlendirmek amacı ile İnşaat Mühendisleri Odası Ödülleri verilebilir.

2 — ÖDÜL KONULARI :

2. 1 — Zemin konuları : Zemin mekaniği, kaya mekaniği, temel tekniği, genellikle yeraltı yapıları ve diğer yapıların zeminle ilişkileri.

2. 2 — Su konuları : Hidrolik, hidroloji, genellikle su yapıları, liman inşaatı, sulama, su kaynaklarının değerlendirilmesi.

2. 3 — Ulaştırma konuları : Ulaştırma yapıları, (Karayolları, demiryolları, hava meydanları, v.s.), trafik, genellikle ulaşırma teknikleri ve sorunları.

2. 4 — Üst yapı konuları : Statik, mukavemet, yapı dinamiği, betonarme, çelik yapılar, ahşap yapılar, v.s. köprüler, konutlar, genellikle binalar, endüstri yapıları ve yerüstü her çeşit yapılar; depreme dayanıklılık.

2. 5 — Malzeme konuları : Yapılarda kullanılan her çeşit malzeme.

2. 6 — İnşaat uygulama konuları : Her çeşit inşaatın genel planlanması, ekonomik değerlendirilmesi, organizasyonu uygulanması; şantiye işletmesi ve teknikleri; bakım metodları.

2. 7 — Türk inşaatçılığının tarihi : Geçmişte, inşaat mesleğinin her dalında kullanılmış olan yaklaşımlar ve metodları uygulama teknikleri ve organizasyonu.

3 — ÖDÜLLERİN ÇEŞİTLERİ :

2. maddede belirtilen konulardan 2.1 ilâ 2.6 ya giren çalışmalara "Araştırma - Geliştirme Ödülü" ve "Uygulama Ödülü" adı altında iki çeşit ödül verilebilir. 2.7 ye giren konularda ise "İnceleme Ödülü" verilebilir.

3. 1 — Araştırma - Geliştirme Ödülü : Bu ödül, İnşaat Mühendisleri Odası'nca düzenlenen Türkiye İnşaat Mühendisliği Teknik Kongresi'nin yapıldığı dönemlerde ve Kongre'den sonra verilir.

3. 2 — Uygulama Ödülü : Bu ödül her dönemde verilebilir.

3. 3 — İnceleme Ödülü : Bu ödül her dönemde verilebilir.

4 — ÇALIŞMALARDA ARANACAK ŞARTLAR :

4. 1 — Araştırma - Geliştirme Ödülü için gerekli şartlar :

Çalışma, bir evvelki Teknik Kongre'den sonra açıklanmış olmalıdır. Çalışmanın yurt içinde yapılmış ve hâkezâ yurt içinde yayınlanmış veya resmî kayıtlara geçmiş (Tez, ihtira beratı, resmî rapor gibi) olması şarttır. Çalışmanın doğrudan doğruya uygulama ile ilgili olması gerekmez. Çalışmaların değerlendirilmesinde başlıca kriter bilimsel düzeydir. Ölçüm ve laboratuvar teknikleri de bir ödülün kapsamı içindedir. Ödül adaylarından Oda üyesi olmaları şartı aranır.

4. 2 — Uygulama Ödülü için gerekli şartlar :

Çalışma, içinde bulunulan dönem veya bir evvelki dönemde sonuçlanmış olmalıdır. Çalışmanın kesinlikle pratik amaca yönelmiş olması, uygulamalı ve temel bilimlerin bulgularını veya meslekî tecrübeleri, malzeme, araçlar, üretim ve metodlar bakımından değerlendirmiş olması aranır. Değerlendirmede, daha önceden mevcut olan bilgilerin kullanılmasını kolaylaştırmak, prodüktiviteyi arttırmak, maliyetleri azaltmak, bölgesel kaynaklardan yararlanmak, kalite geliştirilmesine ve standartlaşmaya katkıda bulunmak, artık malzemeyi değerlendirmek, iş emniyeti gibi hususlar da gözönünde bulundurulur. Çalışmanın yurt içinde yapılmış ve hâkezâ yurt içinde yayınlanmış veya resmî kayıtlara geçmiş (Tez, ihtira beratı, resmî rapor, zabıt, v.b.) olması şarttır. Ödül adaylarının Oda üyesi olması gerekmez.

4. 3 — İnceleme Ödülü için gerekli şartlar :

İnceleme, Türk inşaatçılığının gelişimini, çeşitli devirlerde varmış olduğu düzeyi ve başarılarını teknik, planlama, organizasyon, eğitim, mevzuat, finansman, v.s. bakımlardan inceleyen bilimsel bir çalışma niteliğinde olmalı, içinde bulunulan dönem veya bir evvelki dönemde sonuçlanmış ve yurt içinde yayınlanmış veya tez olarak sunulmuş veya tam metni Oda'ya sunulmuş olmalıdır. Ödül adaylarının Oda üyesi olması gerekmez.

5 — ADAYLARIN BELİRLENMESİ :

Adaylar, Odaya bizzat başvurabilecekleri gibi, Oda üyelerinden herhangi biri de yazılı olarak teklifte bulunabilir. Ancak, jüriler başvurma veya tekliflerden öteye, kendileri de aday tesbit edebilirler, Jüri üyeleri aday olamazlar.

6 — JÜRİLER :

6. 1 — Araştırma - Geliştirme Ödülü Jürisi, Teknik Kongre Yürütme Kurulu'nun yapacağı hazırlık çalışmalarına dayanılarak, Danışma Kurulu'nca ilk toplantısında seçilen 5 asil ve 2 yedek üyeden oluşur. Jüri üyelerinin, İnşaat Mühendisleri Odası üyesi olmaları şarttır.

Jüri, çalışmalarına ödül verme tarihinden en az altı ay önce başlar.

6. 2 — Uygulama Ödülü Jürisi, her dönemde Yönetim Kurulu'nun yapacağı hazırlık çalışmalarına dayanılarak, Danışma Kurulu'nca ilk toplantısında seçilen 3 asil ve 1 yedek üyeden oluşur. Jüri üyelerinin, İnşaat Mühendisleri Odası üyesi olmaları şarttır.

Jüri, çalışmalarına ödül verme tarihinden en az üç ay önce başlar.

6. 3 — İnceleme Ödülü Jürisi, her dönemde Yönetim Kurulu'nun yapacağı hazırlık çalışmalarına dayanılarak, Danışma Kurulu'nca ilk toplantısında seçilen 3 asil ve 2 yedek üyeden oluşur. Asil üyelerden ikisi ve yedek üyelerden biri Oda üyeleri diğer asil ve yedek üyeler ise tarihle ilgili bilim adamları arasından seçilirler.

Jüri çalışmalarına ödül verme tarihinden en az üç ay önce başlar.

6. 4 — Araştırma - Geliştirme Jürisi veya Uygulama Jürisi tarafından gerekli görüldüğü takdirde, 2.1 ilâ 2.6. "Konu"larının herbirinde veya birkaçından oluşan konu gruplarında, kendilerine mütalâa vermek üzere ihtisas komisyonları kurulabilir. Bu komisyonların görevlendirilmesi, ilgili jürinin teklifi üzerine, Yönetim Kurulu tarafından yapılır.

6. 5 — Jüriler ve kurulmuşsa ihtisas komisyonları kendi başkan ve raportörlerini ilk toplantılarında seçerler.

6. 6 — Jüriler ödülleriyle ilgili kararlarını ayrıntılı ve gerekçeli bir raporla belirtirler. Ödüle lâyık görülen çalışmanın etraflı tahlili ve değerlendirilmesi gereklidir.

Jüriler kendi alanlarından, hiçbir çalışmayı ödüle lâyık görmeyebilirler.

6. 7 — Jürilerin ve ihtisas komisyonlarının sekreteryâ işleri, Oda Genel Sekreterliğince yürütülür.

7 — JÜRİ KARARLARININ KESİNLEŞMESİ :

Jürilerin kararları, Yönetim Kurulu'nun Jüri başkanları ile yapacağı toplantıda onaylandıktan sonra yürürlüğe girer.

8 — ÖDÜLLER :

Ödüller, Ödüle lâyık görülen her çalışma için birer altın plâket ve belgeden ibarettir.

9 — ALENİLİK :

Aşağıdaki hususlar, Türkiye Mühendislik Haberleri'nin ilk sayılarında ilân edilir :

— Jürilerin kuruluşu,

— Ödül kazananların kimlikleri,

— Jüri raporlarından, sadece, ödüle lâyık görülen çalışmalara ait tahlil ve değerlendirmeler.

10 — MALİ HÜKÜMLER :

Jüri ve ihtisas komisyonu üyelerine, her yıl bütçede gösterilen esaslar dahilinde huzur hakkı ödenir. Toplantılar için gereken yolluklar, Oda'nın yürürlükteki kurallarına göre ödenir.

11 — YÜRÜRLÜK HÜKÜMLERİ :

11. 1 — 26 Şubat 1968 tarihinde kabul edilen Yıllık Ödüller Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

11.2 — Bu Yönetmelik XVIII. Genel Kurul'da verilen yetkiye göre Danışma Kurulu'nca görüşülerek kabul ve XVIII. Dönem Çalışma Raporunda yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

RESMİ VEYA ÖZEL YAPILARDA İŞÇİLİK EKSPERTİZİ YÖNETMELİĞİ

Madde 1 — Resmi veya hususi teşekküllerin talebi üzerine, Oda Merkezi, Şubeleri ve Temsilciliklerince yapılarda işçilik payı ekspertizi bu yönetmelik esaslarına göre yapılır.

Madde 2 — Ekspertizi talep eden teşekkülün istediği adette eksper Odaca Şube veya Temsilciliklerce seçilir.

Madde 3 — Ekspertiz için gerekli plan proje ve yapıya kadar gidiş-dönüş vasıtası ekspertizi talep eden tarafından temin edilir.

Ekspertiz için gerekli plan, proje ekspertizi talep eden tarafından temin edilemediği takdirde ekspertizi yapılacak yapının yerinde rölövesi ve metrajı ekspertizi yapacak görevli teknik elemanlar tarafından yapılır ve buradan işçilik ekspertizi raporu hazırlanır.

İşçilik ekspertizi yapılacak yapı mahalline görevli eksperler ile birlikte ekspertizi isteyen ve yetkili elemanın gitmesi mecburidir. Ayrıca yapı mahallinde varsa projesinin, planın yerine tatbik edildiğine, yapının cinsinin, kalitesinin incelendiğine dair projesi, planı yok ise yapının rölöve için ölçülerinin alındığına dair müşterek bir zabıt tutulur.

Madde 4 — İşçilik ekspertizi yapılacak yapının içerisine girilmesi, kapısının açılması, açtırılması, ekspertiz için görevli teknik elemanların çalışmalarının temini ve mesuliyeti ekspertizi yaptıran aittir.

Madde 5 — Resmi veya özel teşekküllerden ekspertiz için doğrudan doğruya çağırılan meslektaşlar görevi kabul edemezler. İlgili kuruluşlar tarafından Oda veya Şube veya Temsilciliklerden bilrkişi istenir.

Madde 6 — Ekspertiz raporları müştereken dört nüsha halinde hazırlanır. Oda, Şube veya Temsilciliklere verilir. Bunlardan 3 nüshası ekspertizi yaptıran verilir, bir nüshası Oda, Şube ve Temsilciliklerde saklanır.

Madde 7 — Ekspertiz süresi bir yıldır. Ekspertiz adayları ve ekspertiz sıraları, her takvim yılı başından, üç ay önce Oda organı TMH de yapılacak duyuru üzerine başvuran istekli üyeler arasından ad çekme yoluyla seçilir.

Her ilin ekspertiz aday sayısı, o ilde, varsa temsilcinin önerisi de göz önünde tutularak, Oda ve Şube Yönetim Kurullarınca saptanır.

Madde 8 — Ekspertizlere sıra ile iş verilir. İş verilenlerden meşru mazereti olmadan gününde iş yerine gitmeyenler sırasını kaybederler. Yerlerine sıradaki diğer meslektaş seçilir. Ekspertiz listesindeki bütün üyeler çağırılmazdır. Bir kimseye ikinci bir iş verilmez.

Madde 9 — İhtisası gerektiren ve özelliği olan önemli işlerde ekspertizleri Oda ve Şube Yönetim Kurulları liste harici seçebilirler.

Madde 10 — Bir ilde yeteri kadar ekspertiz bulunmadığı takdirde en yakın ildeki meslektaşlardan faydalanılır.

Madde 11 — Ekspertiz ücreti : Beher ekspertiz için:

a) Yapının plan ve projesi ekspertizi yaptıran tarafından temin edildiği takdirde :

1 — Bir katlı yapılarda : Yapının beher m² si için 1,25 TL. üzerinden hesaplanır.

2 — Çok katlı yapılarda : Yapının planı değişik her katının m² leri için, 1,25 TL. üzerinden hesaplanır. Planı aynı olan katlar için bir kat ücreti verilir ve öteki katlar için % 10 oranında ilâveler yapılır.

b) Yapının planı ve projesi ekspertizi yaptıran tarafından temin edilemediği takdirde :

1 — Bir katlı yapılarda : Yapının beher m² si için 1,75 TL. üzerinden hesaplanır.

2 — Çok katlı yapılarda : Yapının planı değişik her katının m² leri için, 1,75 TL. üzerinden hesaplanır, planı aynı olan katlar için bu katların her birine % 15 oranında ilâveler yapılır.

Yukarıdaki birimlerin yapının metrekaresi ile çarpılması ile elde edilen toplam 300,— TL. dan az çıkarsa 300,— TL. sına yükseltilir. Özelliği olan işlerde bedel Oda, Şube veya Temsilciliklerce takdir edilir.

Madde 12 — Ekspertizlere ödenen toplam ücretin % 20 si Oda hissesi olarak alınır.

Madde 13 — Ekspertizler madde 11 de yazılı ücreti ve Oda payının kesilmesini ve verilecek işleri eksiksiz yapacaklarını önceden kabul ve taahhüt ederler.

Madde 14 — Bu yönetmelik (XVIII.) Genel Kurulda verilen yetkiye göre Danışma Kurulunca görüşülerek kabul ve XVIII. Dönem Çalışma Raporunda yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

GENEL SEKRETERLİK YÖNETMELİĞİ DEĞİŞİKLİĞİ

Eski Madde 4 — "d" bendi;

Meslekte en az 10 yılını tamamlamış olmak.

Yeni Madde 4 — "d" bendi;

Meslekte en az 5 yılını tamamlamış olmak.

Bu yönetmelik değişikliği XVIII. Genel Kurul'da verilen yetkiye göre Danışma Kurulu'na görüşülerek kabul ve XVIII. Dönem Çalışma Raporu'nda yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

YARDIM FONU YÖNETMELİĞİNİN DEĞİŞTİRİLEN MADDELERİ

Eski Madde :

Madde 1 — Kuruluş :

İnşaat Mühendisleri Odası Yönetmeliğinin 6. maddesinin (ö) fıkrası hükmü gereğince; **Odanın asil üyeleri** arasından yardıma muhtaç olanlara yardım yapmayı sağlamak amacı ile Oda Merkezinde "İnşaat Mühendisleri Odası Yardım Fonu" adı ile bir Fon kurulmuştur.

Yeni Madde :

Madde 1 — Kuruluş :

İnşaat Mühendisleri Odası Yönetmeliğinin 6. maddesinin (ö) fıkrası hükmü gereğince; **Meslekdaşlar** arasından yardıma muhtaç olanlara yardım yapmayı sağlamak amacı ile Oda merkezinde "İnşaat Mühendisleri Yardım Fonu" adı ile bir Fon kurulmuştur.

Eski Madde :

Madde 5 — Yardımın yapılabileceği haller ve şekil :

Bir meslekdaşın ölümü halinde en kısa zamanda geçimi ile yükümlü bulunduğu ailesine o yılın bütçesinde kabul edilen miktar üzerinden yardım yapılır.

Bir üyenin sakatlık, uzun hastalık gibi sebeplerle çalışamayacak ve muhtaç hale düşmesi halinde tek imzalı senetle bu Yönetmeliğin ilgili hükümlerine göre tesbit edilecek miktar üzerinden yardım yapılır. Yapılan bu yardım, üyenin ödeme gücünü yeniden kazandığı andan itibaren toptan veya taksitle geri vermesi asıldır. Geri ödemenin şekli yardım gören üyenin takdirine bırakılır.

a) Türk İnşaat Mühendisleri Yardımlaşma Derneğinin Yönetmeliği geçince, kayıtlı üyelerin vefatı halinde üyelerin belirttiği mirascısına, sözü geçen derneğin yaptığı yardımın yüzde yüzüne kadar ayrıca yardım fonundan da yardım yapılır.

b) Yardım Fonundan yapılacak yardım miktarı, Yardımlaşma Derneği üye adedi ne olursa olsun, hiç bir zaman beher ölüm için (5.000,—) beşbin lirayı geçemez.

c) Yardım Fonundan yapılacak yardım nisbeti, Oda Yönetim Kurulunun her seçimini izleyen günlerde, Yardım Fonu Komisyonunca yapılacak teklif üzerine, Oda Yönetim Kurulunca onaylanacak nisbet üzerinden ödenir.

Yeni madde :

Madde 5 — Yardımın yapılabileceği haller ve şekil :

Bir meslekdaşın ölümü halinde geçimi ile yükümlü bulunduğu ailesine, yardıma muhtaç ise, en kısa zamanda o yılın bütçe ödeneğine göre ölüm yardımı yapılır.

Bir üyenin sakatlık, uzun hastalık gibi sebeplerle çalışamayacak ve muhtaç hale düşmesi halinde tek imzalı senetle bu Yönetmeliğin ilgili hükümlerine göre tesbit edilecek miktar üzerinden yardım yapılır. Yapılan bu yardım, üyenin ödeme gücünü yeniden kazandığı andan itibaren toptan veya taksitle geri vermesi asıldır. Geri ödemenin şekli yardım gören üyenin takdirine bırakılır.

a) Türk İnşaat Mühendisleri Yardımlaşma Derneğinin Yönetmeliği geçince, kayıtlı üyelerin vefatı halinde üyelerin belirttiği mirascısına, sözü geçen derneğin yaptığı yardımın yüzde yüzüne kadar ayrıca yardım fonundan da yardım yapılır.

b) Yardım fonundan yapılacak yardım miktarı, Yardımlaşma Derneği üye adedi ne olursa olsun, hiçbir zaman beher ölüm için (5.000,—) beşbin lirayı geçemez.

c) Yardım Fonundan yapılacak yardım nisbeti, Oda Yönetim Kurulunun her seçimini izleyen günlerde, Yardım Fonu Komisyonunca yapılacak teklif üzerine, Oda Yönetim Kurulunca onaylanacak nisbet üzerinden ödenir.

Eski Madde :

Madde 9 — Azami yardım :

Azami yardım, bu aza ve ilgililerine bir yıl içinde 5.000,— liradan fazla yapılamaz.

Yeni Madde :

Madde 9 — Yardım Tavanı :

5. Maddenin birinci fıkrasına göre bir kez yapılacak ölüm yardımı ve ikinci fıkraya göre üyeye yapılacak yardımların bir yıldaki miktarı 5.000,— lırayı geçemez.

Bu Yönetmelik değişikliği XVIII. Genel Kurulun verdiği yetki üzerine Danışma Kurulunda görüşülerek kabul edilmiş ve XVIII. Dönem Çalışma Raporunda yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

**XVIII. DÖNEM GENEL KURULUMUZCA
SEÇİLEN KOMİSYON TARAFINDAN
HAZIRLANAN
İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ PROJE HİZMETLERİNİ
ONAYLAMA YETKİSİNİN VERİLMESİNE VE
KULLANILMASINA İLİŞKİN YÖNETMELİK**

1 — AMAÇ ve GÖREV :

1. 1 — İnşaat Mühendisliği proje hizmetlerinin, kendisine proje onay yetkisi verilmiş İnşaat Mühendislerince denetlenmesi ve onaylanması bu yönetmelik hükümlerine göre yürütülür.

Aşağıdaki metinde, kendisine proje onay yetkisi verilmiş inşaat mühendisi, bir ünvan almamak ve bir yetkiyi belirtmek kayıt ve şartı ile proje onay mühendisi olarak anılacaktır.

1. 2 — Proje Onay Mühendisi; iş sahibinin müşaviri, proje müellifinin müşavir ve denetleyicisidir. Bir proje tanzim edilirken proje onay mühendisinin, proje müellifi ile birlikte seçilmesi en ideal şekildir. Bu durumda proje onay mühendisinin görevleri; ekonomik sistemin seçiminde proje müellifine yardımcı olmak mühendislik hesaplarını ve çizimlerini kontrol etmek, inşa kabiliyeti yönünden projenin tetkik ve proje hizmetinin mukavele süresi içinde yapılmasını takip etmektir. Şayet proje onay mühendisi, projenin tanziminden sonra seçilmiş ise, görevi, mühendislik hesaplarının ve çizimlerin kontrolünden ibarettir.

1. 3 — Proje Onay Mühendisi işin sonunda; iş sahibine, proje müellifine ve sicil yönünden İnşaat Mühendisleri Odasına tanzim edilen proje ile ilgili bir rapor verir. Gerekli gördüğü takdirde ara safhalarda da raporlar verebilir.

1. 4 — Proje kontrol işleminde Türkiye'de geçerli norm, şartname ve standartlara uyulur. Bunların dışında kalan hususlarda uygulanacak esaslar proje onay mühendisi tarafından proje müellifi ile müştereken tesbit edilir.

1. 5 — Proje Onay Mühendisi murakabesi altında tutabileceği sayıda yardımcı mühendis istihdam edebilir. Ancak, yardımcı mühendis istihdamından dolayı proje onay mühendisinin sorumluluğunda herhangi bir değişiklik bahis konusu olamaz.

1. 6 — Proje Onay Mühendisi, mukavelesinde bulunmak kaydıyla, özel konular için işbirliği yapmayı düşündüğü uzmanlara başvurabilir. Ancak, uzmanlardan yararlanmış olması proje onay mühendisinin sorumluluğunu değiştirmez.

1. 7 — Proje Onay Mühendisi onayladığı projelerin tatbikatından doğabilecek zararlardaki sorumluluğu proje müellifi ile aynı derecede paylaşılır.

2 — İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ PROJE HİZMETLERİ ONAY YETKİSİNİN VERİLMESİNDE ODA YÖNETİM KURULUNUN GÖREVLERİ :

2. 1 — İnşaat Mühendisliği proje hizmetleri onay yetkisi 3. madde uyarınca teşkil edilen kurulun önerisine dayanılarak İnşaat Mühendisleri Odasına verilir.

2. 2 — İnşaat Mühendisleri Odası bu yönetmeliğin neşri ile konunun gerektirdiği teşkilâtı kurar ve tatbikat için lüzumlu iç yönetmelikleri Genel Kurulun tasvibine sunar.

2. 3 — İnşaat Mühendisleri Odası "Proje Onay Hizmetleri Ücret Tarifesi" ni tanzim eder ve bu teşkilâtın organizasyonu ile ilgili finansman için Odaca alınacak hisseyi tesbit eder.

3 — PROJE ONAY MÜHENDİSLERİNİ SEÇECEK KURULUN TEŞKİLİ VE ÇALIŞMA ESASLARI :

3. 1 — Proje Onay Mühendisleri, İnşaat Mühendisleri Odasına kayıtlı 9 üyeden meydana gelen ve aşağıdaki şekilde teşkil edilen bir kurul tarafından seçilir.

3. 2 — Seçim Kurulu; İnşaat Mühendisleri Odası Danışma Kurulunun onayı ile Oda Yönetim Kurulu tarafından ve 7. maddede belirtilen ihtisas dallarında en az bir üye bulunmak şartı ile aşağıdaki üç gurubun göstereceği adaylar arasından üçer asıl ve üçer yedek olmak üzere seçilir.

- a) İnşaat Mühendisliği diploması veren Üniversite ve Akademilerden,
- b) Bayındırlık, Enerji ve Tabii Kaynaklar ve İmar ve İskân Bakanlıklarından,
- c) Özel proje bürolarında çalışanlardan.

3. 2. 1 — Seçim kurulunun görev dönemi 3 yıldır. Çalışmaların sürekliliği bakımından, her görev dönemi sonunda, yukarıda belirtilen guruplardan birer tane olmak üzere, üyelerin üçte biri kuruldaki görevlerinden ayrılır ve yerlerine yenileri seçilir. Böylece her dönemde, bir önceki dönemde görev almış 6 üye görev başında kalmış olur. Bunu temin için ilk görev döneminde seçilen üyelerden kurra ile seçilecek birinci üçte birinin görev süresi 1 sene, ikinci üçte birinin iki sene, üçüncü üçte biri için 3 sene olarak tesbit edilmiştir.

3. 2. 2 — Seçim Kurulundaki görevinden ayrılmış olan bir üye en az bir görev dönemi geçtikten sonra seçim kuruluna tekrar seçilebilir.

3. 3 — Seçim kurulu üyelerinin, seçildikleri tarihte, proje mühendisliği ile ilgili bulunmaları ve en az on senelik proje tecrübesine sahip olmaları gereklidir.

3. 4 — Seçim kurulu, yılda 4 defa 9 üyenin iştiraki ile toplanır. (Asıl üyeler katılmadığı takdirde yedekler iştirak eder) olağanüstü toplantı yapılması ancak İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulunun talebi ile olur. Kurul üyelerine her toplantı için hakkı huzur ödenir ve zaruri seyahat masrafları karşılanır.

3. 5 — Seçim kurulu iç çalışmasını ilk toplantısında düzenler.

3. 6 — Proje Onay Yetkisi verilmek üzere Yönetim Kuruluna teklif edilecek adayların, seçim kurulunun en az 6 oyunu alması zoruridir. Bu kurul tarafından seçilip Yönetim Kurulunun tasvibini alan proje onay mühendisten başka hiç kimse proje onay yetkisini kullanamaz.

3. 7 — Seçim kurulunun tavsiyesine uyarak İnşaat Mühendisleri Odası'nca kendilerine proje onay yetkisi verilen mühendisler, tesbit edilecek esaslar dahilinde yemin ettirilirlir.

4 — PROJE ONAY MÜHENDİSLERİNDE ARANACAK NİTELİKLER :

4. 1 — İnşaat Mühendisleri Odasının asıl üyesi olmak,

4. 2 — En az 15 senelik inşaat mühendisi olmak ve seçim kurulunu tatmin edecek şekilde, en az 10 yıl inşaat mühendisliği proje hizmetlerinde bulunmuş olmak,

4. 3 — Proje Onay Mühendisliği faaliyetinin yürütülmesi için gerekli ihtisas ve tecrübeyi haiz olmak; şahsiyeti itibariyle bu işi ehliyetle ve tarafsız olarak yürüteceği hususunda güven vermek,

4. 4 — Yüksek Haysiyet Divanından ceza almamış, memuriyete tayine engel teşkil edecek bir hüküm giymemiş olmak,

4. 5 — Mahkeme kararı ile para ve emlakine tasarruf hakkı ortadan kalkmamış olmak,

4. 6 — Memur veya benzeri bir statü içinde çalışmakta olmak müracaatı engellileyici bir hal değildir.

5 — PROJE ONAY MÜHENDİSLİĞİ İÇİN MÜRACAAT :

5. 1 — Proje Onay Mühendisi olmak isteyen üye, İnşaat Mühendisleri Odasına aşağıdaki belgelerle müracaat eder.

5. 1. 1 — Mezuniyetinden müracaat tarihine kadar geçen süre içindeki faaliyetini boşluk kalmadan anlatan hal tercümesi,

5. 1. 2 — Proje hizmetleri tecrübesini belirten belgeler ve varsa referanslar,

5. 1. 3 — Hangi uzmanlık alanında ve hangi şehirde çalışmak istediğini bildirir istek formu (İstek formunda 7. madde de yazılı bir veya birden fazla ihtisas kolu belirtilebilir.)

5. 2 — Seçim kurulu lüzum görürse ilâve belgeler isteyebilir.

6 — MÜRACAATLARIN İNCELENMESİ :

6. 1 — Seçim kurulu, müracaatları ilk incelemesinde, talebin bu yönetmelik uyarınca yapılıp yapılmadığı konusunu ve müracaat sahibinin belgelerini tetkik eder. Bunu müteakip gerekiyorsa ilâve belgeler isteyebilir.

6. 2 — Belgelerin tamamlanmasını ve seçim kurulunun gerekli incelemesini müteakip proje onay yetkisi verilebilecek nitelikte görülen müracaat sahipleri ile bir mülakat yapılır.

6. 3 — Seçim kurulunun kararları İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kuruluna bir gerekçeli rapor ile bildirilir ve uygun görülen adaylara proje onay yetkisi verilmesi teklif ve tavsiye edilir.

6. 4 — İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu, müracaat sahiplerine neticeyi bildirir. Ayrıca, proje onay yetkisi verilmemesi halinde gerekçesini de açıklar.

7 — PROJE ONAY MÜHENDİSLİĞİ İHTİSAS KOLLARI :

Proje onay yetkisi aşağıdaki ihtisas kollarında verilir.

7. 1 — Zemin Etüdleri,

7. 2 — Konut ve hizmet binaları,

7. 3 — Endüstriyel yapılar ve makina temelleri. (Betonarme, çelik ve öngerilmeli beton)

7. 4 — Sağlık Mühendisliği Yapıları (İsale, içmesuyu, kanalizasyon ve tasfiye tesisleri)

7. 5 — Barajlar, su yapıları, toprak ve su muhafazası, sulama, kurutma, emanalman,

7. 6 — Ulaştırma yapıları (Karayolları, demiryolları, köprüler, tünel, metro, hava alanları ve limanlar)

8 — PROJE ONAY YETKİSİNİN GERİ ALINMASI :

Proje onay yetkisi aşağıdaki hallerde geri alınır.

8. 1 — İnşaat Mühendisleri Odasına hitaben yazılı istifa hali,

8. 2 — Amme hizmetinden mahrumiyet, 1 seneden fazla cezai bir hüküm giymek, mahkeme kararı ile emlakine tasarruf ehliyetinin kalkması hali,

8. 3 — Yüksek Haysiyet Divanınca cezalandırılmak,

8. 4 — Sıhhi bakımdan proje onay mühendisliğini yapamaz hale gelmek,

8. 5 — Proje Onay Mühendisliği faaliyetleri dolayısıyla vaki olacak şikâyetlerin tahkikinde hatalı ve yönetmelik ruhuna aykırı hareketleri görülmek,

9 — İHTİLÂFLARIN HALLİ :

Proje onay yetkisi verilmesi ve geri alınması ile ilgili ihtilâflar İnşaat Mühendisleri Odası Danışma Kurulu tarafından çözümlenir.

10 — Bu yönetmelikte yazılı olmayan hususlarda İnşaat Mühendisleri Odasında yürütülmekte olan kanun, kararname, tüzük ve yönetmelikler uygulanır.

XVIII. Dönem Genel Kurulumuz Tarafından Görüşüle-
reş Karara Bağlanması Danışma Kurulumuza Bırakılmış
Olup Danışma Kurulumuzda Görüşülemediğinden Karara
Bağlanılamayan Yönetmelikler :

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI MESLEKİ KURULUŞLAR TESCİL YÖNETMELİĞİ

AMAÇ :

Madde 1 — Bu yönetmelik, inşaat mühendisliği hizmetleri yapan ve bün-
yesinde yabancı sermaye katkısı bulunmayan mühendislik ve müşavirlik ku-
ruluşlarının korunmasını, geliştirilmesini, tanıtılmasını ve çalışma düzenle-
rini sağlamak için bunların mesleki tecrübe, liyakat, ehliyet ve tescil esas-
larının tesbiti amacıyla düzenlenmiştir.

KAPSAM VE TANIMLAR :

Madde 2 — Bu yönetmelik kapsamına giren inşaat mühendisliği hizmet-
leri ve bu hizmetlerin tanımları aşağıda gösterilmiştir.

2. 1 — Yatırım öncesi safhası hizmetleri :

a) İlk etüd : Yapılması tasarlanan hizmetlerin mali portesi ve finans-
man kaynaklarının tesbiti amacıyla yapılan çalışmalar.

b) Planlama : Yapılması tasarlanan tesisin plan taslakları bu taslaklara
göre maliye bedelleri tahmini yatırım imkânlarının yerel ve doğal şartlarına
göre en iyi şekilde değerlendirilmesi gelecekteki gelişme imkânlarının araş-
tırılması ve planlanması.

c) Etüd ve Araştırma : Planlama safhasında ön görülen tesis grupları-
nın her biri için ekonomik ve teknik açıdan en uygun alternatiflerin tesbiti
ve seçimi ve bu seçimin açıklanması ve uygunluğunun gösterilmesi gerek-
li, test deney sondaj v.s. gibi hususların yönetilmesi ve değerlendirilmesi
bu işler için model, maket v.s. hazırlanması.

d) Yapılabilirlik (Fizibilite) Çalışmaları : Gerektiğinde etüd safhasında
yapılmak şartıyla, tasarlanan tesisin teknik, mali, ekonomik etüdlerinin ya-
pılması ve bunun sonucunda bu tesisin kurulmasının kabul ya da red edil-
mesi.

e) Ön proje hazırlanması : Planlaması, etüdü ve fizibilite çalışması ta-
mamlanan tesisin gerekli ölçekte projelerinin hazırlanması sistem şemala-
rının tesbiti ve çizilmesi, yeterli yaklaşıklıkta ön hesapların yapılması.

2. 2 — Yatırım safhası hizmetleri :

a) İhale Evrakı - Şartname Hazırlanması : Ön projelerin hazırlanmasın-
dan sonra, bu projelere göre; metrajları, birinci keşif özetini, özel birim fi-
yat listelerini, genel ve özel - teknik ve idari şartnameleri ve diğer gerekli bel-
ge ve dokümanları içeren ihale evraklarının hazırlanması.

b) Tatbikat projelerinin hazırlanması : Kabul edilen standart, norm ve
ön proje esaslarına göre, gerekli ölçekte tatbikat projelerinin ve gerekli büt-
tün hesapların yapılması,

c) Detay Projeleri (İmalât resimleri) : Tatbikat projesindeki boyutlara
göre gerekli bütün konstrüktif detayların yeterli ölçeklerle hesaplanması ve
projelendirilmesi,

d) Tesisin tamamlanmasından sonra bu tesise ait iş sonu projesi, kesin metraj ve gerekli bütün belgeleri içeren kesin hesap dosyasının hazırlanması,

e) Satınalma : Şartnamelerdeki esaslara göre mevcut standart ve normlara göre istenilene en uygun malzemenin seçilmesi ve satın alınması,

f) Mesleki Kontrollük : İnşaat mühendisliği ile ilgili bir hizmet ya da tesisin, şartname, norm, projesi ve teknik kurallara uygun olarak yapıldığının denetlenmesi,

Gerekirse istihkakların düzenlenmesi.

2. 3 — Yatırım sonrası safhası hizmetleri :

a) Tesisin işletmeye açılması için gerekli test ve deneylerin yapılmasının yönetilmesi, ve değerlendirilmesi ve kabulünün yapılması,

b) İşler haldeki tesisler için muayene test ve deneylerin yapılması.

2. 4 — Diğer Mühendislik ve Müşavirlik Hizmetleri :

a) Devamlı Müşavirlik : İnşaat mühendisliği konularında özel anlaşmalar ile devamlı müşavirlik yapılması,

b) Eğitim Hizmetleri : Çeşitli kurumların personelinin inşaat mühendisliği ile ilgili konularda eğitilmesi. (Özel ya da kamu eğitim kurumlarındaki eğitim hizmetleri hariç),

c) Ekspertiz ve bilirkişilik : İnşaat mühendisliği ile ilgili konularda bilirkişilik ve ekspertiz yapılması (kamuya ait kurumlarca yapılması istenilen bilirkişiliş bunun dışındadır.)

İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ HİZMET KONULARI :

Madde 3 — Aşağıda yazılan her bir konu 2. maddedeki hizmet alanlarının tümünü kapsar.

3. 1 — Zemin altı yapıları, zemin mekânîği, kaya mekânîği, tüneller ve benzerleri,

3. 2 — Su Yapıları : Barajlar, sulama drenaj ve kurutma tesisleri, taşkın koruma tesisleri, su getirme - kanalizasyon ve diğer sağlık mühendisliği yapıları ve benzerleri,

3. 3 — Ulaştırma Yapıları : Karayolları, demiryolları, hava alanları, limanlar, trafik mühendisliği hizmetleri ve benzerleri,

3. 4 — Zemin Üstü Yapıları : Konutlar, ticari yapılar, eğitim tesisleri, sağlık tesisleri ve endüstri tesislerine ait, a) yığma, b) betonarme karkas, c) çelik karkas, d) kabuk sistemleri ve benzerleri,

3. 5 — Diğer inşaat mühendisliği hizmetleri.

TESCİL ŞARTLARI VE SÜRESİ :

Madde 4 — İnşaat mühendisliği hizmetleri yapacak olan bir kuruluşun Oda'ca tescili için,

4. 1 — 3. maddede yazılı konulardan biri veya bir kaçını çalışma alanı olarak belirtmiş olması,

4. 2 — Kurulusta tam gün çalışan firma yetkililerinden en az birinin Adi Ortaklık ve Kollektif Şirketlerde ortaklardan Komandit Şirketlerde Komandite ortaklardan olanın Limited Şirketler ile Anonim Şirketlerde Müdür olanların İnşaat Mühendisleri Odasına kayıtlı olması,

4. 3 — Kurulusta çalıştığı bildirilen bütün inşaat mühendislerinin Odaya kayıtlı olmaları,

4. 4 — En az 12.0 m² alanda özel çalışma yerine ve gerekli çizim ve yazı malzemeye sahip olması,

4. 5 — İlgili başvurma formlarını doldurmuş olması,

4. 6 — İlgili vergi dairesinin adının, hesap numarasının belirtilmesi, aranır.

Madde 5 — Tescil işlemi :

5. 1 — Tescil işlemi 4. maddedeki şartlara uygun olan kuruluşların yazılı müracaatı üzerine, Referans Komitesinin incelemesi ve teklifinden sonra Oda Yönetim Kurulunun onayı ile yapılır. Tescil için başvuran kuruluşlar Referans Komitesinin istediği belgeleri temin etmekle yükümlüdürler.

Madde 6 — Tescil belgesi düzenleme tarihinden itibaren 1 yıl için geçerlidir.

SINIFLANDIRMA ESASLARI :

Madde 7 — Tescilli yapılan kuruluş inşaat keşif bedeli 1.000.000,— TL. (bir milyon liraya) na kadar olan her konudaki inşaat mühendisliği hizmetlerini yapmaya ehliyetlidir.

Madde 8 — İnşaat keşif bedeli tutarı 1.000.000,— TL. sınırı geçen inşaat mühendisliği hizmetlerine ait işler için iş bitirme belgesi istenir. Belge kuruluşu altı ise, kuruluşun belgede belirtilen miktarın 1.5 katı kadar, belge firma sahiplerinden birinin daha önce resmi kuruluşlarda yaptığı işlere ait ise kuruluşun belgede belirtilen miktar kadar ilgili konuda tecrübeli, ehliyetli ve liyakatli olduğu kabul edilir.

Madde 9 — Aynı konudaki inşaat mühendisliği hizmetlerinin en büyüğü alınarak 8. madde uygulanır. Her konu için 8. madde verilecek belgelere göre ayrı ayrı uygulanır.

Madde 10 — Verilen belgelerde belirtilen konular ile liyakat belgesi istenilen konu arasında en az % 50 aynı cins iş ortaklığı varsa Referans Komitesi bu konu için de liyakat belgesi verilmesini isteyebilir.

Madde 11 — Keşif bedeli belli olmayan işlerde proje bedeli veya inşaat miktarından yararlanılarak İnşaat Mühendisleri Odası asgari ücret tarifesine göre keşif bedeli hesaplanarak belge verilebilir.

Madde 12 — Bir işte ortaklaşa çalışmayı taahhüt eden birden fazla kuruluşu ortak liyakat belgesi verilebilir. Bu halde birlikte çalışacak kuruluşların ayrı ayrı ibraz edecekleri belgelerin toplamının % 75'i ortak liyakat belgesine esas alınır.

SORUMLULUK ve YETKİLER :

Madde 13 — Tescil veya liyakat belgesi için başvuran kuruluş bu yönetmeliğin tüm hükümlerini önceden kabul etmiş sayılır.

Madde 14 — Tescil edilen kuruluşlar tescil belgelerini tanıtma amacıyla kullanabilirler.

Madde 15 — Tescilli yapılan kuruluş, kendisi hakkında yapılacak şikâyet ve istekler için İnşaat Mühendisleri Odasının müdahale ve düzeltme haklarının olacağını kabul eder.

Madde 16 — Liyakat, tecrübe ve ehliyet tayinine ilgili kuruluşun itiraz hakkı şaklıdır.

Madde 17 — İnşaat Mühendisleri Odası tescil süresi boyunca ilgili kuruluşu denetlemeye yetkilidir. Bu denetleme yetkisi tescil veya liyakat için gereken şartlar ve alanlarla sınırlıdır.

Madde 18 — İnşaat Mühendisleri Odası gerektiğinde her türlü yayın aracı ile tescil edilen kuruluşları tanıtmaya ya da bu kuruluşlar hakkında bilgi vermeye yetkili ve görevlidir.

Madde 19 — Tescil süresi içinde, tescil için gerekli şartlarından bir ya da bir kaçını kaybeden kuruluşun tescil ve liyakat belgeleri iptal edilir ve durumu Oda yayın organları ile duyurulur.

CEZAI DURUMLAR :

Madde 20 — Kuruluşunu Oda'ya tescil ettiren aslı Oda üyelerinin ya da kuruluş tüzel kişiliğinin, onur kırıcı, meslek ve yurt yararını zedeleyici bir durumu tesbit edildiğinde İnşaat Mühendisleri Odası Haysiyet Divanı Yönetmeliğine ve kararına göre işlem yapılır.

Madde 21 — Tüzel kişiliği ya da Oda'ya tescilinin yaptırın yetkilisi için Haysiyet Divanına başvuru kuruluşun tescil ve liyakat belgeleri en çok 2 ay için Oda Yönetim Kurulu kararı ile askıya alınabilir.

TESCİL BELGESİ ve LIYAKAT TESBİTİ İÇİN YAPILACAK İŞLEMLER :

Madde 22 — Yeni belge için .

a) İlgili formlar eksiksiz doldurulur.

b) Kuruluşça gerçekleştirildiği bildirilen işlere ait, işbitirme belgelerinin asıl ya da tasdikli suretleri verilir. (Tasdik işlemi Noterlikler ya da Odaca yapılabilir).

c) İnşaat Mühendisleri Odasıncı, incelenen formlara ve belgelere dayanılarak kuruluş tescil edilir ve tescil belgesi ile istenilen ve uygun görülen alanlarda liyakat belgesi verilir.

Madde 23 — Adres ve isim değişiklikleri, liyakat miktarındaki değişiklikler, mevcut belgenin kaybedilmesi ya da müddetinin dolması v.s. gibi hallerde belge yenilenebilir. Belge yenilenirken eski belge İnşaat Mühendisleri Odasına geri verilir. Belgenin kaybedilmesi halinde durum Oda yayın organında duyurulur.

ÜCRETLER :

Madde 24 — Liyakat tesbitinin istenmediği tescil belgesi taleplerinden yıllık olarak,

a) Kuruluşta tam gün çalışan bir üye olması halinde, tescil ücreti olarak yıllık üye aidatının 1.5 katı,

b) Tam gün çalışan birden fazla üyenin bulunması halinde, her fazla üye için yıllık üye aidatı kadar Büro Tescil Ücreti alınır.

(Kısmi zamanla çalışan her üç üye bir tam üye sayılır).

Madde 25 — Liyakat tesbiti ya da değişikliğinde, her defasında ve 24. maddeden ayrı olarak, her konu için yıllık Oda üyelik aidatının 4 katı kadar liyakat tesbit ücreti alınır.

Madde 26 — İsim, adres değişikliği ya da belgenin kaybı halinde belge yenilenmesi için 50.— TL. alınır, bu ücrete TMH'deki ilân ücreti dahildir.

Madde 27 — Sürenin dolması nedeniyle belge yenilenmesi ücreti olarak yürürlükteki ücretin % 50'si alınır.

Madde 28 — Bu Yönetmeliği İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu yürütür.

ŞANTIYE ŞEFLİĞİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK VE TİP SÖZLEŞME GEREKÇE RAPORU

Odamız kuruluş gayelerinin en önemlilerinden biri, üyelerimizin mesleki hak ve menfaatlerini koruyucu eylemlerde bulunmaktır. Meslekdaşlarımızı çalışma yerlerine göre şu 5 grupta mütalâa etmek mümkündür.

- A — Memur Mühendisler (maaşlı),
- B — Özel Sektör ve İktisadi Devlet Teşekküllerinde sözleşmeli çalışan mühendisler,
- C — Serbest Büro sahibi, proje veya müşavirlik yapan mühendisler,
- D — İnşaat Müteahhittliği veya serbest ticaret işleri yapan mühendisler,
- E — Bir Kurum, müteahhit veya işveren yanında çalışan mühendisler.

İlk A ve B guruplarındaki meslekdaşlarımızın hak ve menfaatlerini düzenleyen bir takım kanun ve kararnameler mevcut olup, aksaklıkların üyelerimiz lehine ıslahı hususunda Odamız etken olmaya çalışmaktadır.

C gurubundaki serbest proje ve müşavirlik bürosu sahiplerinin hak ve menfaatlarının korunması için, Odamız belge uygulaması, proje dağıtımı, proje yarışması ve minimum standartlar konularındaki çalışmalarını ilerletmektedir.

D gurubundaki müteahhithlik ve serbest ticaret yapan üyelerimizin genel olarak iş düzenleri Oda fonksiyonları dışında olup sadece özel haklarının korunması için durumlarının niteliklerine göre ve olanaklarımızla gerekli yardımlar yapılmaktadır.

Sonuncu grupta mütalâa edilen bir müteahhit veya işveren yanında şantiye şefi veya şantiye mühendisi olarak çalışan ve değişik pek çok sorunları bulunan üyelerimizin Odamızca hak ve menfaatlerinin korunması, hususunda gerekli tedbirlerin alınması zamanı gelmiştir. Çok yorucu çalışmalarına karşılık en çok ıstısmar edilen bu meslekdaşlarımızın halli gereken bir çok meseleleri vardır. Meselâ :

- 1) İş anlaşmaları ekseriya bir sözleşmeye dayanmamaktadır.
- 2) Yetki ve İmkânları doğrudan doğruya işverenin tutum ve anlayışına bağlı kalmaktadır.

3) Mühendis, şantiyede mesleği dışında bir çok işi de yürütmek zorunda kalmaktadır.

4) Sorumluluk ve işinin ağırlığına rağmen özel hiç bir sosyal güvenliği yoktur.

5) İş hacminin çokluğu dolayısıyla hafta tatili ve yıllık izin yapamadığı gibi günlük mesaisi de daima 8 saatin çok üzerine çıkmaktadır.

6) Üçüncü şahısların (o işin yapılmasından zarar görenler) işverene karşı kızgınlıklarını işveren vekili veya işin yürütücüsü olarak şahsen karşılamak zorunluluğundan dolayı bir takım tehlikelere göğüs germek mecburiyetinde kalmaktadır.

7) Yaptığı hizmet dolayısı ile devamlı seyahat etmek mecburiyetinde kaldığı gibi, iş yerindeki her türlü tehlikeli çalışmanın da içinde bulunma durumunda olup bunlara karşılık hayatı sigorta edilmemektedir.

8) Ekseriya işveren vekili veya ikinci adam durumunda bulunduğundan, ücreti işçilerle birlikte ödenmemekte, biriken alacakları anlaşmazlıklara yol açtığı, özel durumu işi terketmesine mani olduğundan istemiyerek çalışmak zorunluğunda kalmaktadır.

9) Mühendisin, işin nevine uygun ihtisas koluna mensup olmaması veya bir kaç iş yerinde birden şantiye şefi olarak çalışması, işlerin aksamasına ve işe yerleşmede tıkanıklıklara ve haksızlıklara yol açmaktadır.

Yukarıda sayılan ve hatıra gelecek daha bir çok başka hususları da içine alan meselelerden dolayı şantiyelerde çalışan üyelerimizin hak ve sosyal güvenliklerini sağlayacak ve buna karşılık hizmetli disipline bağlayacak bir takım hükümler koymanın zamanı çoktan gelmiştir.

Bu alanda üyelerimiz ile işverenleri bağlayıcı umumi hükümlerin (kanun ve kararnamelerin) çıkartılmasının çok geç gerçekleşebileceğini dikkate alarak şimdilik mevcut kanunlar çerçevesinde kalmak üzere işverenle mühendis arasında aktedilecek bir tip sözleşme ile bir yönetmelik tasarısının hazırlanması ile sorunun büyük oranda çözülebileceği kanısına varılmıştır.

Genel Kurulumuzca kabul edilmesi halinde yönetmeliğe bütün üyelerimizin uyması, görev almak için tip sözleşme esasları dahilinde sözleşme aktedilmesi ve buna uymayan meslekdaşlarımızın cezalandırılması yoluna gidilmelidir.

Hazırlanan bu yönetmelik ve tip sözleşme, meslektaş hak ve menfaatini koruduğu kadar, onun şantiyedeki etkenliğini artıracak, sorumluluk ve yetkilerinin genişlemesi işi yaptıran müesseselere büyük faydalar sağlayacak, dolayısı ile iş emniyeti ve kalitesini arttıracaktır.

İlişik yönetmelik ve tip sözleşmenin uygulanmasına destek olmak üzere Bakanlıklar ve Odalararası İcra Komitesince hazırlanmış olan (İnşaat mukavelelerinde tip sözleşmelerin) 8 inci "Müteahhidin iş yerinde bulunduraçağı elemanlar" maddesine aşağıdaki fıkra eklenmelidir.

"Müteahhit, yukarıda yazılı elemanlardan, mühendis olanlarla, bağlı oldukları Odalarının bu konudaki yönetmelikleri hükümlerine ve tip sözleşmelerine uygun bir mukavele aktecek ve Odaca tasdikli sözleşmeyi idareye tevdi edecektir. Müteahhit Mühendisle kendi arasındaki ilişkilerde bu yönetmelik ve sözleşme hükümlerine uymaya mecburdur."

Bu hükümlerin, idarelerin müteahhitlerle yaptıkları tip sözleşmelere şimdilik girememesi halinde yukarıdakine benzer bir fıkranın özel şartnamelerin, bir maddesi olarak derci mümkün olabilir. Bunun da işveren dairelerin başı olan meslektaşlarımıza konunun iyi anlatılabilmesi ile temin edilebileceği kanısındayız.

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI ŞANTIYE ŞEFLİĞİNE İLİŞKİN SÖZLEŞME YÖNETMELİĞİ

1 — AMAÇ :

1. 1 — Devlet ve Özel Sektör tarafından müteahhitlere ihale edilen in-
şaat işlerine ait mukavelelerde müteahhidin şantiyede çalıştırması zorunlu
görülen şantiye şefleri ve mühendislerinin tayin ve görev ifalarında bu yö-
netmelik hükümleri uygulanacaktır.

1. 2 — Bu yönetmelikte işveren, Devlet veya Özel Sektör kısaca "İşve-
ren" çalıştırılacak şantiye şefi ve mühendisi de "Mühendis" olarak anıl-
maktadır.

1. 3 — Bu yönetmeliğe ek olarak hazırlanmış olan tip sözleşme sade-
ce mühendisler için uygulanacaktır.

2 — MÜHENDİSLERDE ARANACAK (HUSUSLAR) NİTELİKLER :

2. 1 — Mühendis Odaya kayıtlı olmalıdır.

2. 2 — Bir şantiye şefliği görevi bulunan mühendis aynı zamanda ikin-
ci bir işin şantiye şefliğini de alabilmek için her iki işverenden de yazılı mü-
saade temin etmelidir.

2. 3 — Niteliği ne olursa olsun aynı anda üç şantiye şefliği müracaatı
kabul edilemez.

3 — SÖZLEŞME TASDİK İŞLEMİ :

3. 1 — İkinci maddede yazılı şartları haiz her mühendis, sözleşme tas-
diki için Oda'ya müracaatı halinde aşağıdaki belgeleri ibraz etmek zorunda-
dır.

a) Tip sözleşme esaslarına uyularak müteahhit ile mühendis arasında
aktetilmiş sözleşmeden 3 takım,

b) Daha önce yaptığı işlere ait belgeler,

c) Odaya hitaben yazılmış, müracaat tarihinde elinde bulunan ve yap-
makla yükümlü olduğu işleri gösteren beyanname,

3. 2 — Gerekli belgeleri bağlı olduğu Oda veya Şube'ye ibraz eden mü-
hendisin durumu uygun bulunduğu takdirde sözleşme tasdik ücretinin yatı-
rılmasını müteakip sözleşmesi, Oda'ca Tip Sözleşme prensiplerine uygunluk
yönünden tetkik ve tasdik edilir.

3. 3 — Tasdik edilen sözleşmenin bir nüshası mühendise, bir nüshası
müteahhide verilir. 3. ncü nüshası Oda'da saklanır.

4 — ODACA TUTULACAK SİCİL VE KIYMETLENDİRME :

4. 1 — Sözleşmesi Odaca tasdik edilen Mühendisler için Odaca bir si-
cil tutulacak, müteahhit ve idarelerden gelen bilgiler bir Komisyonca değer-
lendirilecek, gerekirse tetkikat yapılarak dosyasında saklanacak ve müteakip
işlerde belge tanziminde dikkate alınacaktır.

5 — SÖZLEŞME TASDİK ÜCRETİ :

Şantiye Şefleri Oda'ya sözleşmelerini tasdik ettirmek üzere müracaatla-
rında sözleşme tasdik ücreti olarak Oda veya Şube veznesine maktu. 100,—
TL. öder.

6 — TIP SÖZLEŞME :

Bu yönetmeliğin uygulanmasını temin bakımından bir Tip Sözleşme ha-
zırlanmıştır.

6. 1 — Tip Sözleşme Oda Yönetim Kurulu teklifi üzerine Genel Kurul-
da görüşülerek tâdil edilebilir.

6. 2 — Mühendis ve Müteahhit, aralarında yapacakları sözleşmede mut-
lâka bu tip sözleşmeye aynen sadık kalmak mecburiyetinde değildirler. An-
cak, yapılacak her sözleşmede bu tip sözleşmenin ana maddelerine değinil-
ecek ve anlaşma şekline göre değerlendirilecektir.

7 — KOVUSTURMA :

Bu Yönetmeliğe uymayan üyeler hakkında, Oda Yönetim Kurulunun teb-
liği üzerine Haysiyet Divanınca usulüne göre inceleme yapılır, suçlu görü-
lenler hakkında İnşaat Mühendisleri Odası "Meslek Yasası" ve "Haysiyet Di-
vanı Yönetmeliği" hükümleri uygulanır.

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI ŞANTIYE ŞEFLİĞİ "TİP SÖZLEŞME"

1 — TARAFLAR :

Bir taraftan Mühendis ile diğer taraftan Müteahhit arasında aşağıda yazılı şartlar altında işbu sözleşme yapılmıştır. Aşağıdaki maddelerde taraflar (İdare, Müteahhit ve Mühendis) kelimeleriyle anılmıştır.

2 — SÖZLEŞMENİN KONUSU :

Müteahhit Dairesinden taahhüt ettiği TL. ilk keşif bedeli işinin Şantiye Şefliği görevini aşağıdaki şartlarla mühendis 'a vermiş; mühendis bu ödevi bu sözleşme hükümleri içinde yapmayı kabul etmiştir.

3 — ŞANTIYE ŞEFİNİN ÖDEVLERİ YETKİLERİ - SORUMLULUKLARI :

3. 1 — Bu işin her türlü TEKNİK SORUMLULUĞU mühendise aittir. Mühendis, bu sözleşme ve taahhüt edilen işin sözleşme ile ekleri olan şartnamelerdeki hükümlere ve İDARE'ce verilecek direktiflere uymaya, bunları takip ederek neticelendirmeye çalışmak zorunluğundadır.

3. 2 — Şantiye şefi vazifeye başladığı andan itibaren şu işleri yapmakla görevlidir.

3. 2. 1 — İlgili İdare ile temaların kurulması yer teslimi ve işe başlama tutanağının tanzimi,
3. 2. 2 — Şantiye ve tesislerin kurulması ile ilgili planlamalar,
3. 2. 3 — İş programının tanzimi, lüzumlu malzeme, teçhizat ve İŞÇİLERİN tesbiti ve çalışmaları aksamadan yürütme planının hazırlanması,
3. 2. 4 — Malzeme ocakları ve nakliye tutanaklarının tesbit ve tanzimi,
3. 2. 5 — "Yeni fiat" ların sağlanması,
3. 2. 6 — Ara istihkaklar ve fiat farkları hesapları ve muamelelerinin yürütülmesi,
3. 2. 7 — İlâve keşifler, mukayeseli keşif, gerekirse tasfiye hesaplarının yapılması,
3. 2. 8 — Şantiye de tutulması gereken defterlerin, idare isteğine uygun şekil ve zamanda tanzim ve imzası,
3. 2. 9 — İşçi, taşeron ve malzeme veren müesseselerin, ara ve kesin hesaplarının yapılması,
3. 2. 10 — Kesin hesapların ara istihkaklara paralel yürütülmesi ve İdareye tevdi,
3. 2. 11 — İnşaatın tatbikat projelerine ve iş programına uygun olarak yürütülmesini temin etmek,
3. 2. 12 — Yaptığı İnşaatı geçici kabul heyetine takdim ve kabul işleminin pürüzsüz yürümesine çalışmak,
3. 2. 13 — İnşaatla kullanılacak malzemeler ile yapılan işlerin fennî şartname ve seridöprü tariflerine uygunluğunu kontrol ve temin etmek,
3. 2. 14 — Müteahhit tarafından görevlendirilen şantiye personel ve işçilerinin işverenin haklarını koruyup korumadıklarını kontrol etmek,
3. 2. 15 — Şantiyede iş emniyetini temin edecek her türlü tedbiri aldirmek,
3. 2. 16 — Şantiyede mevcut İnşaat malzemesi ve her türlü ihzaratın yerinde kullanılması, zarara uğramamasını kontrol ve temin etmek,
3. 2. 17 — İş makineleri ve teçhizatın en verimli şekilde kullanılmasını ve hırpalanmamasını sağlamak,
3. 2. 18 — Şantiyede proje, tatbikat, arazi işleri, kesin hesap işleri gibi icabında yardımcı mühendisler ile yürütülen kısımları kontrol etmek, iş tevzi etmek ve iş bölümünde işin ahenkli akışını sağlamak,
3. 2. 19 — Şantiye şefi, devamlı olarak iş yerinde bulunmalıdır. İş icabı dışında müteahhidin muvafakatı olmadan iş yerinden ayrılamaz.
3. 2. 20 — Mühendis, yapı sırasında ihmal ve ehliyetsizliğini veya itaat-sizliğini gördüğü işçileri, isten uzaklaştırır.
3. 2. 21 — Şantiyede diğer teknik elemanlar tayininde, Şantiye Şefi ve Müteahhit birlikte karar verirler.
3. 2. 22 — Mühendis 3 ve 4. maddelerde yazılı ödev ve yetkilerine ait işleri gerekli imkân ve şartların mevcudiyetine rağmen kısmen veya tamamen yapmaktan ihmalden veya kusurlu yapmaktan sorumludur.

4 — MÜTEAHHİDİN SORUMLULUĞU :

4. 1 — Müteahhit, mühendisin teknik bilgi ve emeğini işe en uygun biçimde verebilmesini temin edecek mali ve moral desteği sağlamakla yükümlüdür.
4. 2 — Müteahhit, kalfa ve taşaronlar ile yapacağı sözleşmelerde, bunları işverine ihmal ve tedbirsizlikleri yüzünden meydana gelecek kazalardan, maddi ve hukuki bakımdan sorumlu tutacak, özel bir madde de koyacaktır.
4. 3 — Müteahhit çalışma programına uygun olarak Şantiye Şefinin hazırlayacağı plana göre gerekli malzeme, teçhizat ve makinayı sürelerinde iş yerinde bulunduracaktır.
4. 4 — Müteahhit Mühendis ile temas kurup mutabakata varmadan işin yürütülmesi ile ilgili idareyi deştirecek kararlar alarak tatbikata müdahale etmeyecektir. Böyle kararlar ile meydana gelen zarar - ziyan ve kazaların sorumlusu müteahhittir.

4. 5 — Müteahhit aylık tediyelelerin, Saniye Şefi ile birlikte hazırlanan tediye planına göre, yapılmasını temin edecektir.

4. 6 — Mühendisin bu sözleşme hükümleri içerisinde yapmış olduğu çalışmalardan dolayı, muhatap olacağı her türlü mali sorumluluk müteahhit tarafından karşılanacaktır.

5 — SÖZLEŞMENİN SÜRESİ :

5. 1 — Bu sözleşmenin süresi taraflarca karşılıklı anlaşma ile tesbit edilerek sözleşmeye kaydedilir.

6 — SÖZLEŞMENİN FESHİ :

6. 1 — Mühendisin sözleşmeyi fesih hakkı.

6. 1. 1 — Müteahhit bu sözleşmede yazılı olan ve mühendisin yapmakla görevli olduğu vazifelerini zamanında yapamamasına sebep olacak hareketlerde bulunur ve bu tutumunu uyarılara rağmen değiştirmez ise,

6. 1. 2 — Müteahhit mühendisin aylıklarını zamanında ödemezse,

6. 1. 3 — Müteahhit mühendisin meslek haysiyet ve şerefini ve şahsiyetini rencide edecek hareketlere tevessül ederse, Mühendis sözleşmeyi feshedebilir.

6. 2 — Müteahhidin sözleşmeyi fesih hakkı.

6. 2. 1 — İşveren idarenin Mühendisin Saniye Şefliğini kabul etmediğini gerekçeli ve yazılı olarak bildirmesi halinde yapmadığı,

6. 2. 2 — Müteahhit, Mühendisin teknik bakımından kifayetsiz olduğunu tesbit ve tevsik ederse, müteahhit sözleşmeyi feshedebilir.

Bu takdirde mühendisin fesih tarihine kadarki bütün hakedişini defaten öder.

6. 3 — Sözleşmenin her iki halde de feshi neticesi, mühendis tarafından Odaya bildirilir. Bu bildiri ve ekli belgeler dosyasında hifzedilir.

6. 4 — Bunların dışında tek taraflı bir fesih halinde, taraflar diğer tarafa (.) TL. tazminat ödemeyi şimdiden kabul ve taahhüt ederler.

6. 5 — Bu sözleşmenin tarafların rızası ile süresi sonundan önce feshi kabul edilirse, taraflar durumu Oda'ya bildirirler.

7 — ÜCRET :

7. 1 — Mühendis, bu iş için ayda net (.) TL. ücret alacaktır.

8 — ÖDEME :

8. 1 — Müteahhit mühendisin işe başlayışından itibaren her ay sonunda ödemeyi taahhüt ettiği (.) TL. yı zamanında nakten ödemek zorundadır.

8. 2 — Müteahhit, saniye şefini diğer işçiler gibi aylık bordrolara it-hal edecek ve buna ait işçi ve işveren sigorta primi ile gelir vergisini ayrıca ödeyecektir.

8. 3 — İşin niteliği ne olursa olsun, müteahhit saniye şefini (M. 8. 2) dışında ayrıca müteahhit bir sigorta şirketine en az (.) TL. ılık ve bu sözleşme süresince geçerli olmak üzere ölüm ve kazaya karşı sigorta ettirmeye ve bunun primlerini ayrıca ödemeye mecburdur.

9 — ANLAŞMAZLIKLAR :

9. 1 — Müteahhitte, saniye şefi arasında sözleşmenin yürütülmesinden dolayı belirecek anlaşmazlıkların çözümünü hakem yoluyla yapılıır. Gerekliğinde Oda hakem tayininde taraflara yardımcı olur.

9. 2 — Hakemin veya hakem heyetinin vereceği karara taraflar uymayı şimdiden kabul ve taahhüt etmişlerdir.

9. 3 — Hakem ücretleri, aleyhine karar verilen tarafça ödenecektir.

10 — SÖZLEŞMENİN TESCİLİ :

10. 1 — Bu tip sözleşmedeki boşluklar taraflarca anlaşma yolu ile doldurulduktan sonra 3 nüshası Oda'ya tevdi edilecektir.

11 — ÖZEL HÜKÜMLER :